

FÉRFIKOR

Férfiak hétköznapi

KOLOZSI LÁSZLÓ

POLITZER PÉTER ELSŐ EGÉSZESTÉS RENDEZÉSE TUD ÚJAT MONDANI A FÉRFILÉTRŐL.

Az egyik legnevesebb amerikai forgatókönyvírás guru szerint, annak a forgatókönyvnek, ami nem a hős életének legfontosabb időszakát meséli el, nem sok értelme van. A forgatókönyvnek a hős legfontosabb egy hetét, de ha lehet, ragaszkodva Arisztotelészhez, nem is ilyen hosszú időszakot, hanem csak egy sorsdöntő napját kell elmesélnie. Azt a drámai időszakot, amikor a hős belátóképessége és a körülmények oly módon ütköznek, hogy abban felvillan valami mélyen és megrázóan tragikus. Azt a pillanatot kell megmutatnia, amikor a főszereplőnek úgy kell döntést hoznia, hogy nem is sejtji, mi fog történni, mert nem látja át a feltételeket.

Politzer Péter három karakteres, lelapogatható háttértörténettel rendelkező férfinővérnek ugyan nem a legfontosabb napját látjuk, ugyanakkor a film a Robert McKee és Arisztotelész támasztotta feltételeknek egyebekben megfelel. Ugyanis a szereplők mindenképpen sorsfordító vagy sors egy szakaszát vagy egészét meghatározó, azt lezáró eseményeket élnek meg a kissé komótosan haladó fekete-fehér epizódok-

ban. A három férfinővér három életkort és három életstációt jelenít meg: az önállóságot próbálgató gyermekkor, a középkorú nagybőgős kamarazenész, a házasság krízisét éli át, az öregember, a külsejére még kilencvenegy évesen is adó fotográfus az időskori magányt, az egyedül maradtok csöndes rémületét. Mintha Gustav Klimt *Három életkor* című festményének mozgóképes férfi-verzióját látnánk, egy-egy életút jellegzetes napját. Stációkat, melyek elvezetnek valamiféle megoldáshoz, az életszakasz lezárásához, de ezekben a stációkban nem elsősorban a beszűkült belátóképesség vagy a körülmények összjátéka nyilvánul meg, hanem a karakter. Elég sokat megtudunk a férfinővérek háttéréről, vagy azért, mert a drámai szituációk egyértelművé teszik, mi történt velük, vagy azért, mert a maga szereplő mondja el, mi és hogyan esett meg vele. Ez utóbbira a példa a fotós, Szipál Márton, aki mindvégig monologizál, elbeszéli az életét (álnév mögé bújva ugyan, de időnként érezhetően a saját életét idézi fel): különösen tragikus házasságát a jeles zongoristával, akinek mintegy

„Felvillan valami mélyen tragikus”

vigasztalóan, kárpótlásként hamisított lemezeket, és ezekkel a hamisított lemezekkel ért el, nem sokkal a halála előtt, a feleség hamis – kettőjüknek a sorscsapás elviseléséhez erőteljes – sikereket. A színházban játszó remek zenész, Frank – a jazzbőgős Vass Péter alakítja – krízise nem ilyen megrázó: kizárja magát a lakásból, nehezen indul a napja. Róla egy a gyerekekre vigyázó nagyival folytatott beszélgetésből derül ki, hogy félrelépett, majd később egy barátjával folytatott beszélgetésből az is, kivel. A bőgős epizódjai olykor annyira suták, mint maga a bőgős. Ám éppen a jelenetek és magának a bőgősnek a sutasága az, ami megfogja, a történetre érzékennyé teszi a nézőt.

Ez az abszolút hétköznapi hős, akitől távol áll minden beképzeltség, minden kivagyiság, a korai Szabó filmek naiv hőseire, illetve a rendező Politzer Péter vágta némely film hétköznapi hőseire, a Hajdu Szabolcs filmek hőseire emlékeztet. A valóságtól legelémeltebb, legköltőibb, mindenképpen az anyukája balesete miatt egyedül maradó, az első szerelemszerűségbe belezuhanó kisfiú, Samu néhány epizódja. Fischer Samu a véltéhen improvizatív jelenetekben érettebbnek tűnik, mint az idősebb férfiak, és bár a három karakter külsőre, minden szempontból nagyon különböző, mintha valamiféle előképét adná az örök és változtathatatlan férfinővérnek is. Éppen ettől a zavarba ejtő zárlattól olyan különös és erős film a *Férfikor*, lesz több egyszemélyes szkeccsfilmnél. Samu jelenetein keresztül lehet megérteni, mi is lehetett egyik legtöbbet foglalkoztatott vágónk szándéka, amikor ezt a filmet megrendezte: arról szólni, ami a férfinővérekben megváltoztathatatlan, ami állandó, és időtlen. És ebből a szempontból Politzer filmje rokona az egy fiú sorsát éveken át követő Richard Linklater különleges biográfijának (amire a cím nem is túl halványan utal), a *Srácok*nak.

FÉRFIKOR – magyar, 2017. Rendezte és írta: **Politzer Péter**. Kép: **Kósa Péter**. Zene: **Chris Allan Todd**. Vágó: **Politzer Péter**. Producer: **Angelusz Iván, Ferenczy Gábor**. Szereplők: **Szipál Márton (Dezső), Vass Péter (Frank), Fischer Samu (Samu), Esztergályos Cecília, Bodó Antónia, Keres Emil**. Gyártó: **Katapult Film**. Forgalmazó: **Circo Film Kft.** 78 perc.

